ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

ผลการสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยต่างชาติ ปี 2024

โดยความร่วมมือระหว่าง
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
และ ธนาคารแห่งประเทศไทย

25 ธันวาคม 2025

Outline

- การปรับวิธีการประมวลผลสำรวจค่ารักษาพยาบาลฯ ปี 2024
- การตอบกลับแบบสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยต่างชาติ
- รายรับค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยต่างชาติ (Health-related Travel) ปี 2024
- การเปรียบเทียบผลสำรวจฯ ปี 2023 และ ปี 2024
- ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
Department of Health Service Support

ความร่วมมือระหว่างกรม สบส. และ ธปท.

- ธปท. ร่วมกับกรม สบส. สำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยต่างชาติที่เดินทางมารักษาในประเทศไทยในปี 2024 (Joint Survey)
- เป้าหมาย: สำรวจสถานพยาบาลเอกชน 96 แห่งทั่วประเทศ
- ปรับปรุงแบบสำรวจฯ เพิ่มคำถามเกี่ยวกับกลุ่มโรคที่ผู้ป่วยต่างชาติเข้ามารักษา และปรับลดรายละเอียดข้อมูลรายประเทศ เพื่อลดภาระในการตอบแบบสำรวจ
- กรม สบส. เป็นผู้ส่งและติดตามแบบสำรวจฯ ธปท. ทำหน้าที่ประมวลและสรุปผล พร้อมจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการสำรวจในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การปรับวิธีการประมวลผลสำรวจค่ารักษาพยาบาลฯ ปี 2024

ใช้แหล่งข้อมูลอื่นมาประกอบสำหรับ รพ.บางราย ที่ไม่ตอบกลับแบบสำรวจ

- การใช้ข้อมูลจากงบการเงินปี 2024 เพื่อนำมาประมาณการเป็นรายรับของ รพ.
- นำรายงานประกอบงบการเงินอื่นๆ มาเพื่อใช้ประกอบในการหาสัดส่วนรายได้จากผู้ป่วยต่างชาติของ รพ.

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การสำรวจข้อมูลรายรับค่ารักษาพยาบาล ผู้ป่วยต่างชาติ ปี 2019-2024

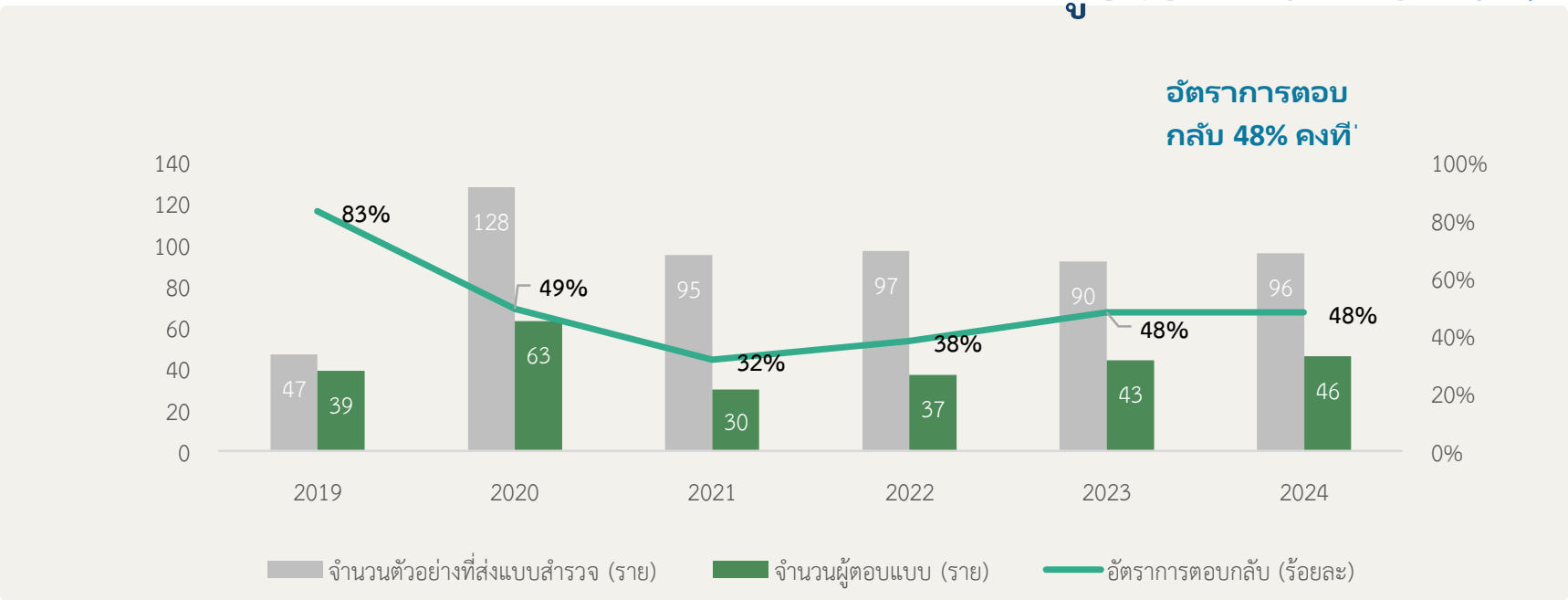

โดยการตอบกลับของโรงพยาบาลรายใหญ่
ตอบกลับ 15 โรงพยาบาล จาก 20 โรงพยาบาล

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาล ปี 2024

- ตอบสำรวจกับ 46 รพ.
- จากกลุ่มตัวอย่าง 96 รพ.

ข้อมูลจาก 46 รพ. ที่ตอบแบบฯ

(กรณีนับรายรับของทุกรพ.และทุกแผนก เฉพาะที่ตอบแบบฯ)

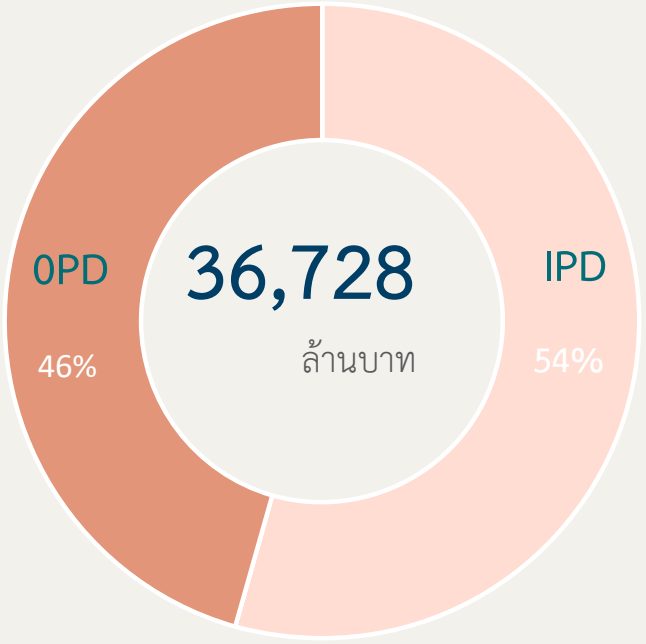

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาล ปี 2024 (ต่อ)

(กรณีนับรายรับของทุกรพ.และทุกแผนก เฉพาะที่ตอบแบบ)

IPD

19,767

หน่วย: ล้านบาท

รายรับรายประเทศ : ผู้ป่วยจาก Middle East ลดลงจากปี 2023 แต่มีผู้ป่วยประเทศ United States เพิ่มขึ้น

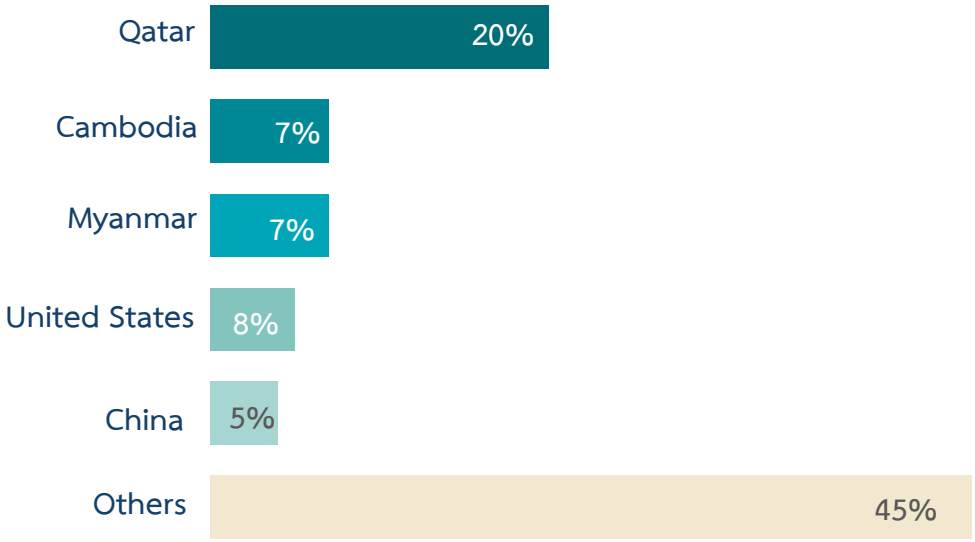

OPD

16,960

หน่วย: ล้านบาท

รายรับรายประเทศ : ผู้ป่วยส่วนใหญ่มาจาก Asia และมีแนวโน้มที่จะเป็น Expat หรือนักท่องเที่ยวที่เจ็บป่วย/บาดเจ็บระหว่างเดินทาง

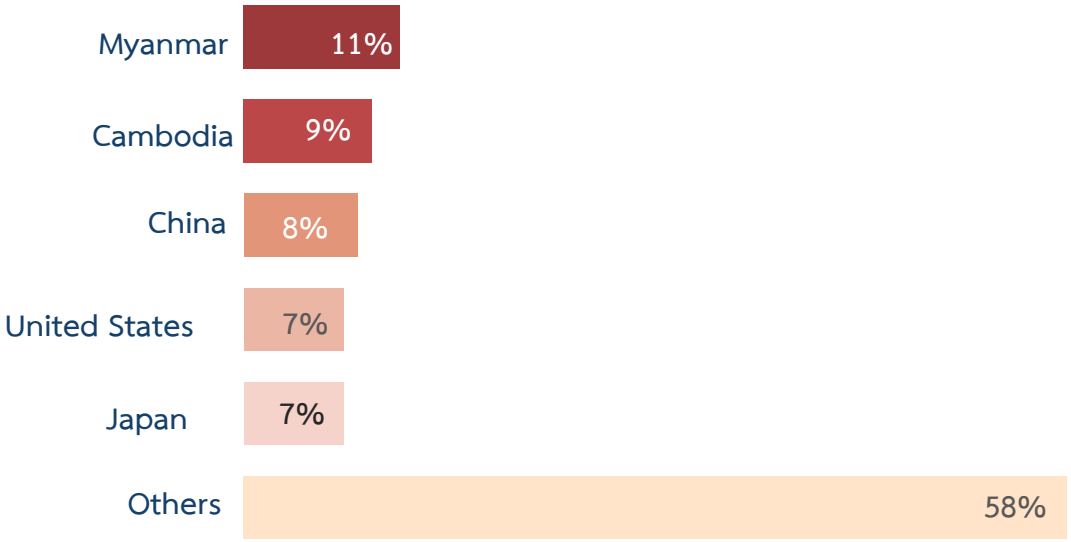

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาล ปี 2024

จำนวนผู้ป่วยและรายรับค่ารักษาพยาบาล จำแนกตามกลุ่มโรค (เฉพาะที่ตอบแบบฯ)

Top 6 จำนวนผู้ป่วย

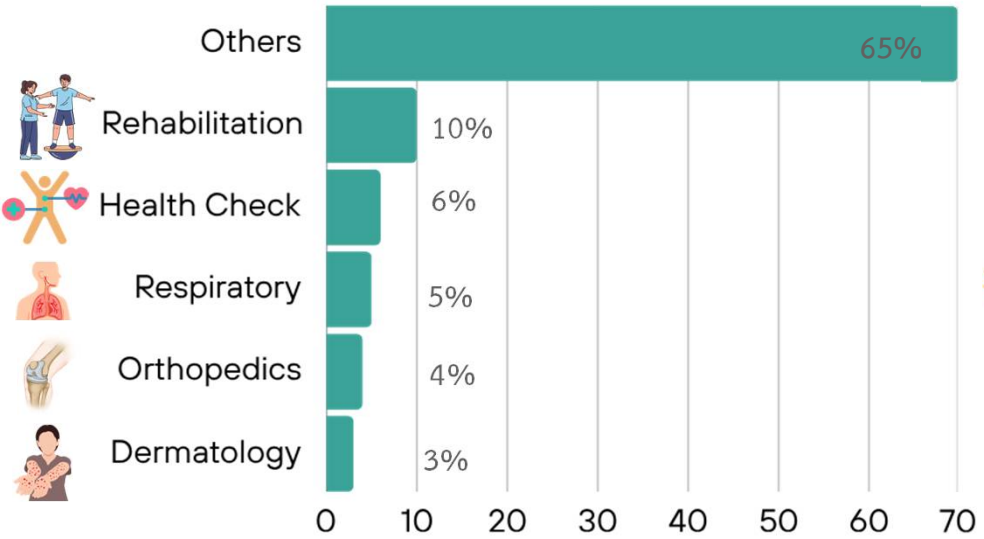

Top 6 รายรับค่ารักษาพยาบาล

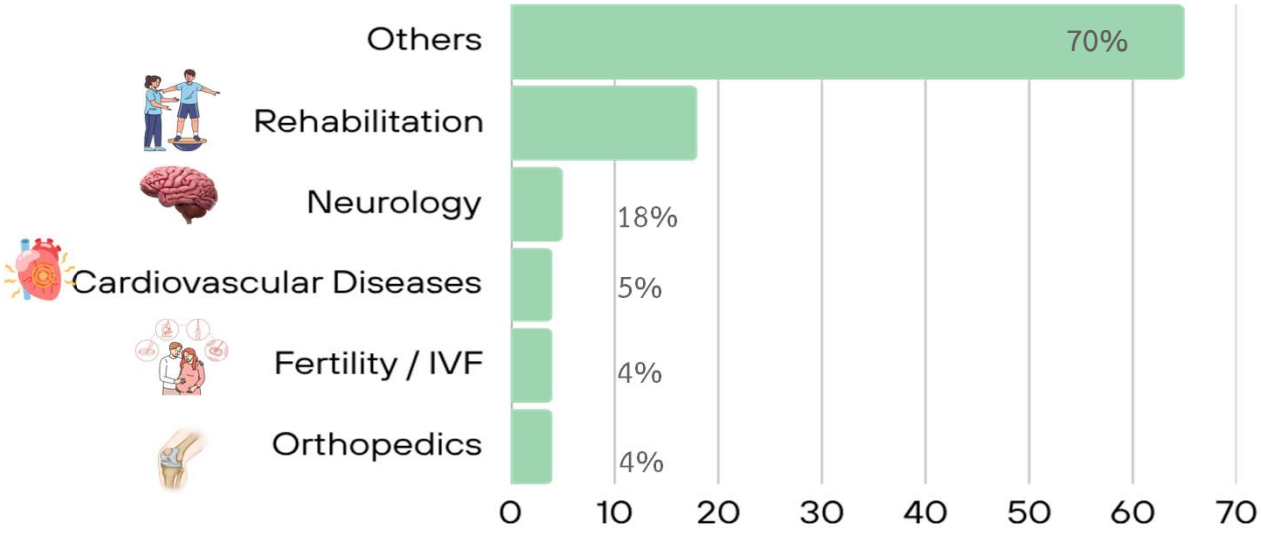

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาล ปี 2024

(หลังจากการใช้ growth เฉลี่ยของกลุ่ม/ภูมิภาค และงบการเงิน)

ตอบแบบสำรวจฯ 46 รพ. ประมาณการเพิ่ม 50 รพ. จากกลุ่มตัวอย่าง 96 รพ.

สำรวจ 46 รพ. + ประมาณการ 50 รพ.

63% ของรายรับฯ มาจาก รพ.รายใหญ่ ที่สำรวจ และ

27% มาจากการประมาณการ

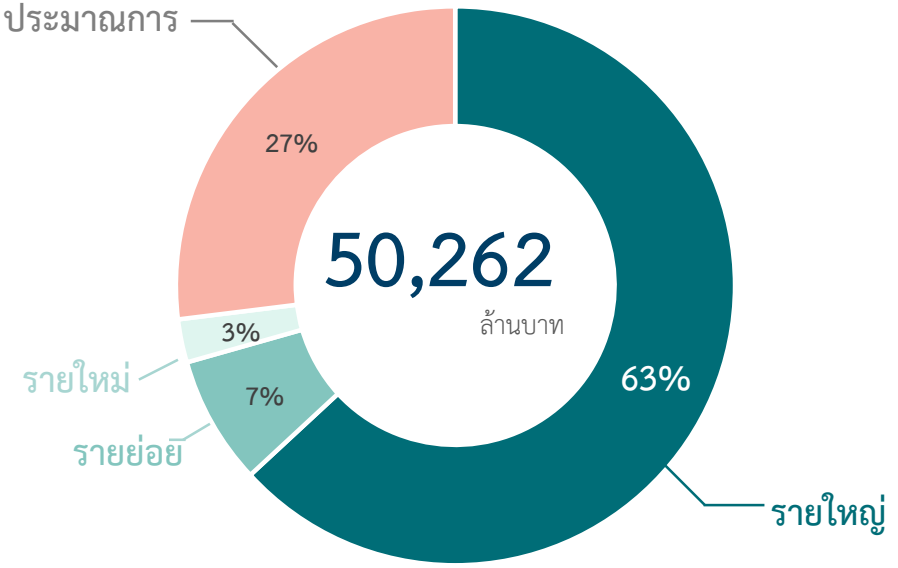

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาล ปี 2024 (ต่อ)

(หลังจากการใช้ growth เฉลี่ยของกลุ่ม/ภูมิภาค และงบการเงิน)

รายรับค่ารักษาพยาบาลหลังการประมาณการในปี 2024 ปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2023

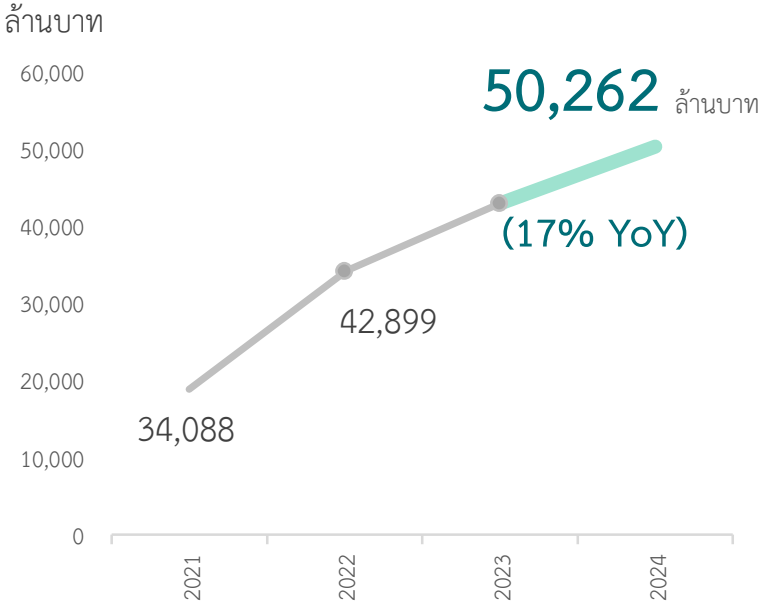

รายรับค่ารักษาพยาบาลกว่า 57% มาจากผู้ป่วยใน (IPD)

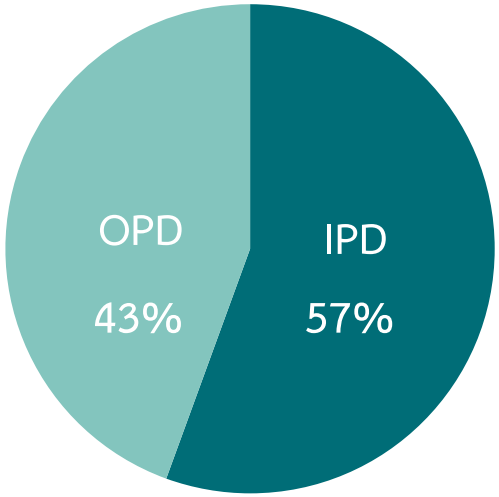

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาล ปี 2024

(กรณีคำนวณตามมาตรฐานดุลการชำระเงิน)

ตอบสำรวจ 46 รพ. **ประมาณการเพิ่ม 50 รพ.** **จากกลุ่มตัวอย่าง 96 รพ.**
สำรวจ 46 รพ. + ประมาณการ 50 รพ.

พิจารณาจาก “Residency” ไม่ใช่ “Nationality”

รายรับค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยต่างชาติ

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของ‘ผู้ป่วยชาวต่างชาติ’
ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยมี
วัตถุประสงค์หลักเพื่อรับบริการด้านสุขภาพ

IPD + OPD

มี Intention เดินทางมารักษาพยาบาล

- **<u>รพ.ชายขอบ</u>**ที่มีพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน
- การรักษาบางประเภทที่**<u>ไม่ต้องพักที่ รพ.</u>** เช่น ทันตกรรม, ตรวจสุขภาพ, ศัลยกรรมความงาม

65% ของรายรับฯ มาจากรพ.รายใหญ่ที่สำรวจ

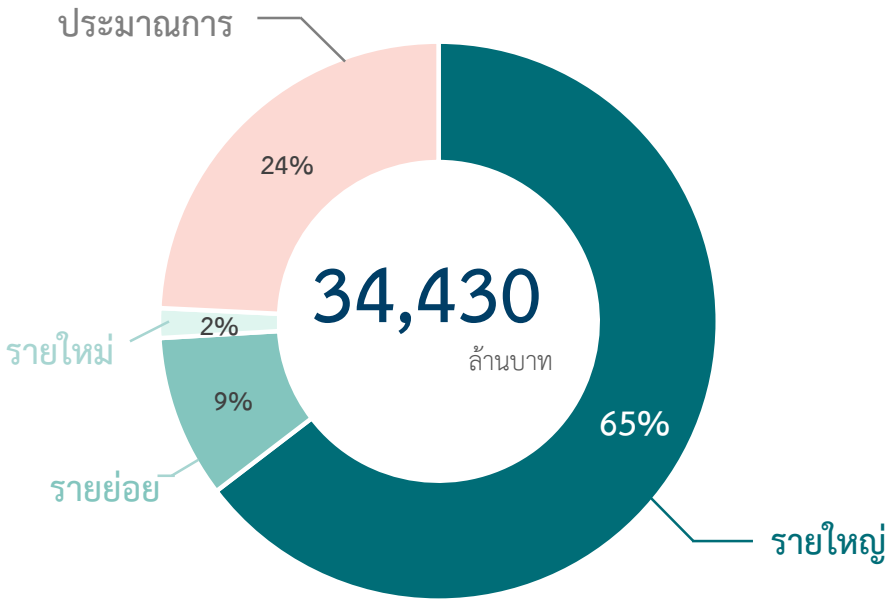

*** กรณีนักท่องเที่ยวเจ็บป่วย/เกิดอุบัติเหตุระหว่างท่องเที่ยว แล้วเข้ารักษาพยาบาล <u>ไม่นับ</u>เป็นค่ารักษาพยาบาลระหว่างประเทศ**

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ผลสำรวจรายรับค่ารักษาพยาบาล ปี 2024 (ต่อ)

(กรณีคำนวณตามมาตรฐานดุลการชำระเงิน)

รายรับค่ารักษาพยาบาลขยายตัว 11%
(อัตราขยายตัวกลับมาใกล้เคียงกับช่วงก่อนโควิด)

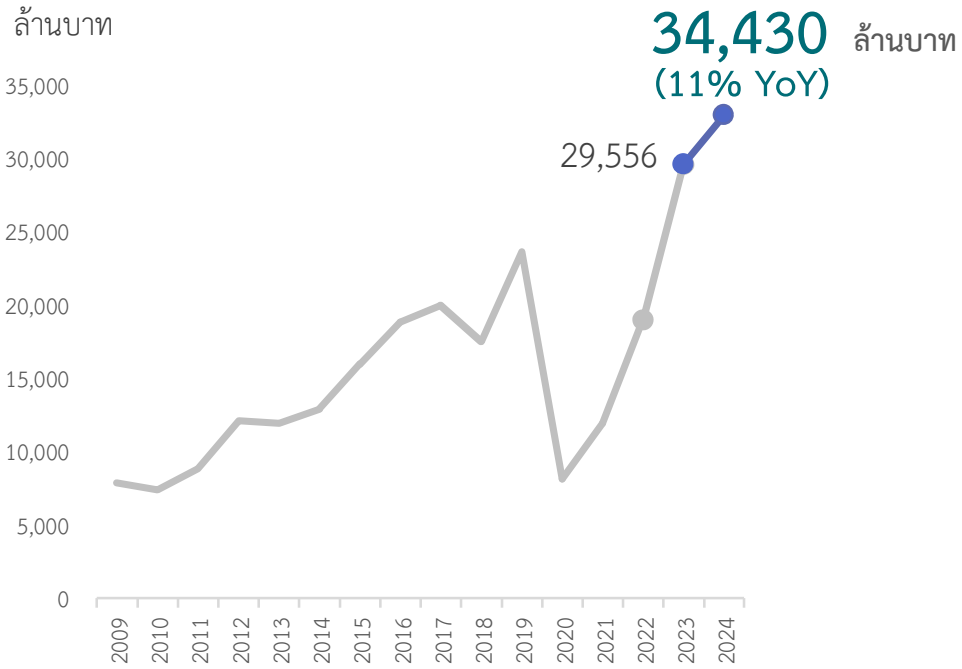

รายรับค่ารักษาพยาบาลกว่า 83% มาจากผู้ป่วยใน (IPD)

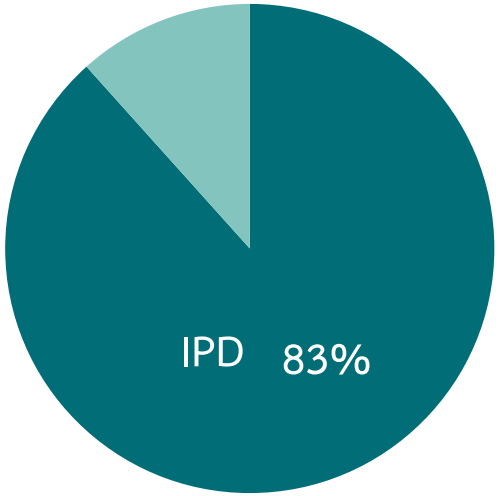

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

เปรียบเทียบผลสำรวจฯ ปี 2023 และ ปี 2024

เปรียบเทียบรายรับค่ารักษาพยาบาลตามผลสำรวจ และตามมาตรฐานดุลการชำระเงิน

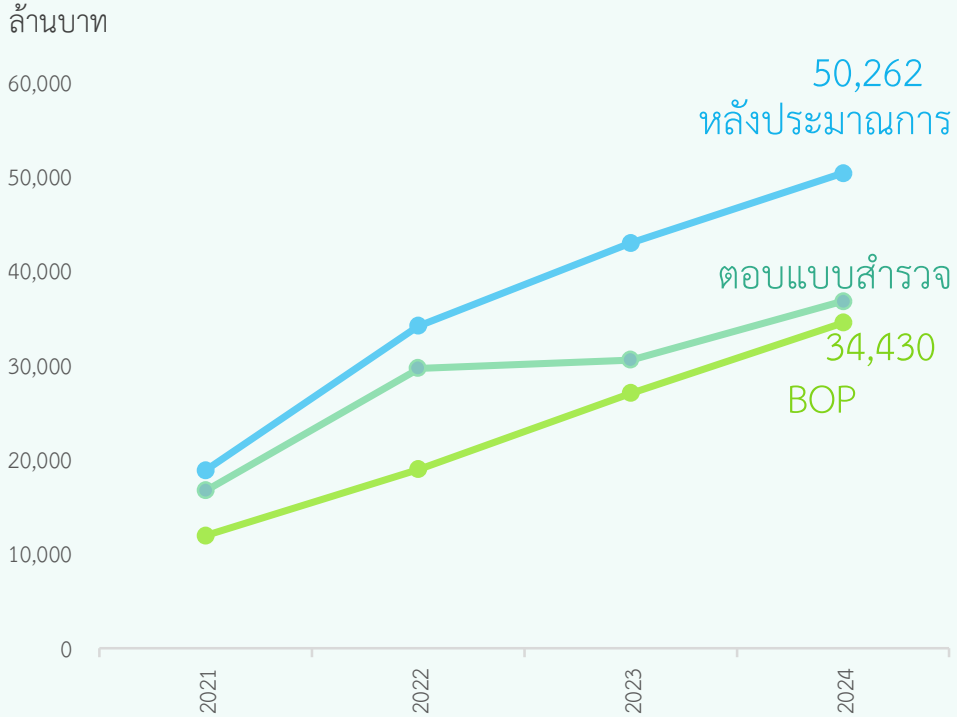

อัตราการตอบกลับคงเดิมที่ 48%
แต่โรงพยาบาลบางส่วนรายงานยังไม่ถูกต้องอยู่บ้าง

กลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลรายใหญ่
รายงานมาเท่ากับปี 2023
จำนวน 15 รพ. จาก 20 รพ. คิดเป็น 75%

รายรับรายประเทศ
จำนวนผู้ป่วย IPD จากตะวันออกกลางลดลงเมื่อเทียบกับปี 2023
และมีสัดส่วนผู้ป่วยชาวอเมริกันเพิ่มขึ้น

จำนวนผู้ป่วยและรายรับค่ารักษาพยาบาล จำแนกตามกลุ่มโรค
มีการตอบเป็น Others เพิ่มสูงขึ้นมาก
จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 18% และ
ค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น 5% จากปี 2023

PainPoints ของการสำรวจฯ ปี 2024

สรุปได้ ดังนี้

- รพ.ขนาดใหญ่หลายแห่งไม่ตอบแบบสำรวจฯ ทำให้ต้องประมาณการ และขาดรายละเอียดในการวิเคราะห์ เช่น กลุ่มโรค และ ประเทศ
- จากการประสานงานกับ รพ. ที่ปฏิเสธการให้ความร่วมมือมีแนวโน้มที่จะไม่ให้ความร่วมมือในปีถัดๆ ไป
- การขยายความนิยามผู้ป่วยให้ชัดเจนขึ้น: เช่น กรณีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาหลายครั้งและมาด้วยอาการหลายกลุ่มโรค
- Disease Classification: การจำแนก ‘กลุ่มโรค’ ควรกำหนดรหัส ICD10 เพื่อความสะดวกในการตอบแบบสำรวจฯ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ข้อเสนอแนะ

ติดตาม รพ. รายใหญ่อย่างใกล้ชิด

เพื่อคุณภาพของข้อมูลที่จะนำมาประมวลผล

การตรวจสอบข้อมูลในถังข้อมูลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง

หากพบว่า รพ. กรอกข้อมูลผิดจะได้แจ้งให้ รพ.ทราบและแก้ไขข้อผิดพลาดได้ทันที

การจัดทำ Report แบบ Time series

เพื่อการเปรียบเทียบ trend ของแต่ละโรงพยาบาลและสามารถสอบถามกลับได้รวดเร็ว

Multiple Submission

การแบ่งส่งข้อมูลให้ ธปท. เป็นงวดๆ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลประเทศของผู้ป่วยต่างชาติ

ข้อสังเกต

- บางโรงพยาบาลตอบ “การจัดเก็บข้อมูลประเทศของผู้ป่วยต่างชาติ” กลับไปกลับมาในแต่ละปี (Residency vs Nationality)
- บางโรงพยาบาลตอบ ให้เฉพาะจำนวนผู้ป่วยแยกประเทศ แยก IPD/OPD ไม่ให้ข้อมูลรายได้ ไม่ให้ข้อมูลแยกกลุ่มโรค (ให้แต่ตัวเลข Total)

ข้อเสนอแนะจาก รพ.ที่ตอบแบบสำรวจ	แนวทางการดำเนินการ
1.เอกสารมาถึงช้าทำให้เกิดความล่าช้าในการดึงข้อมูล	เริ่มสำรวจเดือน มีนาคม เพิ่มระยะเวลาการตอบแบบสำรวจ และส่งข้อมูลไปที่ผู้รับผิดชอบท่านเดิมที่เคยตอบ
2.ทางโรงพยาบาลได้รับหนังสือวันที่ 20 มิ.ย.68 แต่กำหนดส่งคือวันที่ 18 มิ.ย.68	
3. หากใช้หน่วยนับเป็น “คน” โดย ไม่นิยามให้ชัดเจน ว่าหมายถึงอะไร จะเกิดความสับสนค่ะ เช่น ผู้ป่วย 1 คน ที่มา OPD หลายครั้ง แต่มาด้วยคนละกลุ่มโรคกัน ควรจะถูกนับเป็น 1 คนของในแต่ละกลุ่มโรคหรือไม่? ดังนั้น หากนับเป็น “คน” โดยไม่วางเกณฑ์ชัดเจน อาจเกิด การนับซ้ำและ ทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนได้ค่ะ	สบส. และธปท. ปรับวิธีการสื่อสารให้ชัดเจนขึ้น
4. กลุ่มโรคที่ให้บริการรักษา ควรระบุรหัส ICD10 กำกับมาด้วย จะได้มีความชัดเจนมากขึ้น	พิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับกลุ่มโรค ฯ เพื่อให้ reporter-friendly ยิ่งขึ้น
5. ระบบโรงพยาบาล ไม่สามารถลงข้อมมูลตามกลุ่มโรคที่กำหนดมาได้ เนื่องจากจะลงรหัสโรคตามระบบ ICD-10	
6. การแยกกลุ่มโรคไม่สามารถดึงได้เนื่องจากในระบบเก็บเป็น code ICD10	
7.ใช้เวลา ค่อนข้างนาน เพื่อทำข้อมูลให้ตรงกัน	ปรับ platform feature เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ / reporter-friendly ยิ่งขึ้น
8. Its crucial to be able to copy and paste entire tables at once from my excel sheet to your online form	
9. country list is incomplete and difficult to navigate when filling out, especially on the excel sheet	
10. แบบสอบถามควรจะมีช่อง NA สำหรับข้อที่ไม่เกี่ยวข้อง เช่นการให้คำแนะนำช่วยเหลือ เพราะไม่ได้มีการติดต่อขอคำแนะนำ ฟอร์ม 3, 4 มีให้เพิ่ม insert ประเทศได้ แต่ตอนดึงเข้า template ไม่มีช่องรองรับ	